

8. SINIF

Türkçe

4. Tema

Birey ve Toplum

1.

I. Metin

Dinamit ağacı, Güney Amerika'da yetişen ve boyu 60 metreye kadar uzayabilen bir ağaçtır. Bu ağaç, tohumlarını yaymak için diğer ağaçlardan farklı bir yol izler. Olgunlaşan meyvelerini orman tabanına düşürmek yerine patlatarak, tohumları 45 metrelik bir alana yayar. "Maymun çıkmaz ağacı" olarak da adlandırılan bu ağaçtan, meyvelerini patlatırken sesler yükselir.

II. Metin

Bitkiler dünyasının en hızlı eylemini, "bunchberry" ağacının çiçekleri gerçekleştiriyor. Eylemin hızını anlatmak için saniyeyi çok daha küçük zaman birimlerine bölmek gerekiyor. Çiçek, saniyenin binde birinden daha kısa bir süre içinde açıyor. Hesaplamalar doğruysa bu çiçeklerin açtıkları sırada ortaya çıkan basınç, astronotların bir füzenin fırlatılışı sırasında hissettikleri basıncın sekiz yüz katı.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak özelliklerinden biridir?

- A) Örneklere yer verilmesi
- B) Tanımlama yapılması
- C) Kişileştirmeden yararlanılması
- D) Karşılaştırmaya başvurulması

2. Toplum içine girdiğimde en çok karşılaştığım sözler şunlar oluyor: "Size çok imreniyoruz, okuyacak ne çok vaktiniz oluyor. Sosyal medyadan paylaştığınız kitapları hevesle alıyor ama onları okuyacak vakti bir türlü bulamıyoruz." Hâlbuki - - - -. Okumak hayatı anlamayı ve anlamlandırmayı kolaylaştırdığı için her anımızda, başka zevk arayışına girmeden bir kitabın sayfalarına demir atıveririz.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) okuyacak zamanımız olduğu için okumayız, okumaktan keyif aldığımız için okuruz
- B) zaman yetersizliği, yalnız okurların değil, toplumun genel bir sorunudur
- C) biz yazarlar da onlardan çok farklı değiliz, hayat telaşı içinde okumaya zaman bulamıyoruz
- D) okumak, gerçekten de öyle ayaküstü yapılabilecek, geçirilecek bir eylem değildir

3. Sanma şahım / herkesi sen / sadıkane / yâr olur
Herkesi sen / dost mu sandın / belki ol / ağyar olur
Sadıkane / belki ol / bu âlemde / dildar olur

Bu dördlükte her dizenin eğik çizgiyle (/) gösterilen ilk bölümleri yukarıdan aşağıya okunduğunda birinci dizeyi, ikinci bölümleri ikinci dizeyi, üçüncü bölümleri ise üçüncü dizeyi oluşturmaktadır.

Buna göre dördlüğün son dizesi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

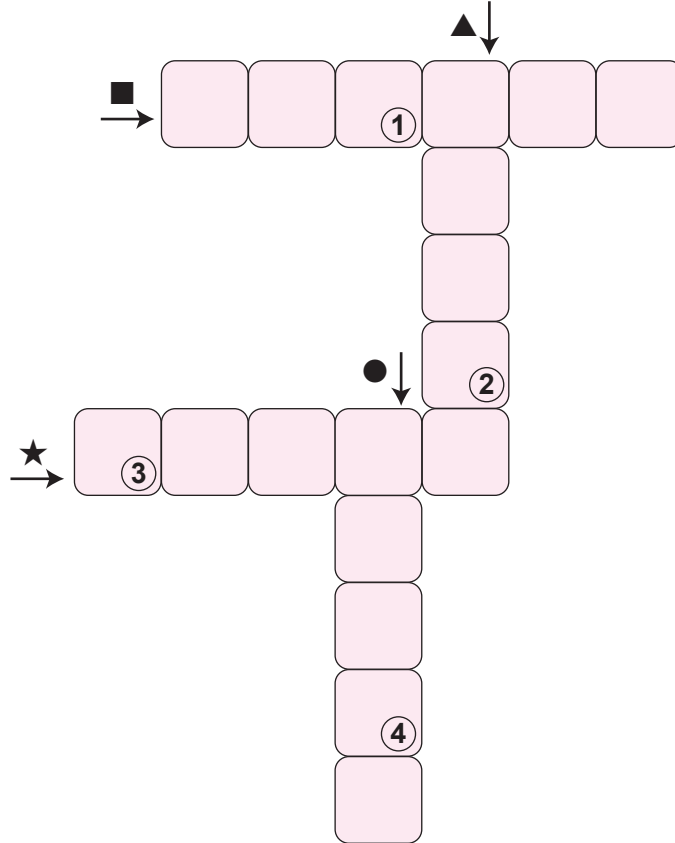
- A) Ağyar olur / dildar olur / yâr olur / serdar olur
- B) Herkesi sen / bu âlemde / sadıkane / dost mu sandın
- C) Yâr olur / ağyar olur / dildar olur / serdar olur
- D) Sanma şahım / herkesi sen / sadıkane / dost mu sandın

4. Birbirine yardım eden fertlerden oluşan topluluklar, engelleri daha kolay aşır üst düzey başarılar elde edebilir. İnsanın geçmişinde gördüğümüz ve onu dünyada baskın tür hâline getiren sosyal ve kültürel gelişimin arkasında böyle bir gerçeklik yatar.

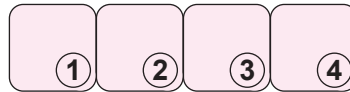
Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları “■, ★, ●, ▲” simgeleriyle verilmiştir.

Bu sözcükleri metinden bularak aşağıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

- Benzerleri arasında, güç ve önem bakımından başta gelen.
- ★ Bir nesnenin, bir kimsenin başka nesne veya kimselere göre değer ve yücelik derecesi.
- Bir şeyin gerçekleşmesini önleyen sebep.
- ▲ Sıkıntı çekmeden, yorulmadan yapılabilen.

ANAHTAR SÖZCÜK

Numaralanmış kutularda yer alan harfler “ANAHTAR SÖZCÜK” bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

A) S E N A

B) S A L I

C) S A Y I

D) S A D E

5. Sanatın, gerçekleri yansıtması gerektiğini söyleyen Tolstoy, "Sanatta önemli olan, birtakım karakterler yoluyla hikâye anlatmak değil, okuyucuya gerçekleri hatırlatmaktır." diyerek sanat eserlerinin insanlara boş şeylerle vakit kaybettirmesi gerektiğini vurgular. Çünkü hangi sanat türü olursa olsun, sanatta gerçekçilik çok önemlidir. Sanatın faydası, gerçeği bütün yönleriyle ve samimiyetle anlatmasındadır. Bu yüzden sanat eserlerinde gerçekler olduğu gibi verilmelidir. Hayalî ve gerçekleşmesi imkânsız birtakım eylemleri, durumları ve görüntüleri sanat diye sunmanın insana bir faydası yoktur.

Aşağıdaki tablolardan hangisi bu sözleri söyleyen kişinin onayladığı türden bir sanat eseri değildir?

A)

B)

C)

D)

6.

Bu görseli en doğru yansıtan metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçenlerde mahalleden iskeleye kadar yürüyeyim, dedim. Sahilde kimi göreyim? Bizim Emine teyze bir köşeye oturmuş, kuşları yemiyor. Yanına gidip başına dikildim. Beni görünce heyecanlandı, hemen ayağa kalktı. Başladık eski günleri, o meşhur turşularını, benim mavi bisikleti konuşmaya.
- B) Sözde öğleden sonra buluşacaklardı ama Suat yapmıştı yine yapacağını. Bekleye bekleye bir hâl olmuştu. Karnı da epey acıkmıştı. Acaba arkasındaki simitçiden simit alsa açlığını bastırabilir miydi?
- C) Süleyman, dikkat et, diyorum. Ağabey, merak etme, diyor. Hareket hâlindeki kamyona binmeye çalışılır mı hiç? Aşk olsun Mahmut, sen de gece gece şehrin göbeğine ne demeye soktun ki bizi? Oğlum, in aşağı; şimdi bir kaza çıkacak!
- D) Eyvah! Kırmızı hırkalı yaramaz yine çıkageldi. Ne zaman annesi ve kardeşi ile buradan geçseler bizi ürkütmeyi görev sayar. O yetmezmiş gibi bugün bir de şapkalı amcamız var. Dur, şunun etrafında uçup onu rahatsız edeyim!

7. Aşağıdaki metinlerden hangisine “Sosyal Medyanın Tüketici Davranışlarına Etkisi” başlığının getirilmesi en uygundur?

- A) Sosyal medya bağımlılığı, özellikle akıllı telefonların hayatımıza girmesiyle giderek arttı. Görünür olma ve başkalarının hayatını takip etme isteğinin günümüzde kimileri için abartılı bir hâl aldığını söyleyen uzmanlar, sosyal medya bağımlılığının kontrol altına alınmadığı takdirde kaygı bozukluklarından depresyona kadar pek çok zararı olabileceğini vurguluyor.
- B) Sosyal medyada bulunan içerikler, bunlardan yararlananların tutumunu ve sosyal medya pazarlamasını biçimlendirmektedir. İnsanlar, bir ürünü satın almaya karar verme noktasında sosyal medyadaki kullanıcı veya firma tarafından oluşturulmuş içeriklerden etkilenmektedir.
- C) Son dönemlerde toplumsal hayatta yaşanan birçok gelişme internetin doğrudan ya da dolaylı etkisiyle ortaya çıkmaktadır. Sosyal medya adı verilen bu yeni iletişim mecrası, eski medya araçlarından farklı ve yaşadığımız zamanın ruhuna daha uygundur.
- D) İnsanlık tarihi boyunca var olan iletişim, çağımızda yeni bir boyut kazanmıştır. Hızla değişen teknoloji, giderek artan istek ve ihtiyaçlar birtakım iletişim araçlarının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu iletişim araçlarının en önemlisi günümüzde çok etkin kullanılan internettir. İnsanlar, internet ve sosyal medya sayesinde yeni iletişim olanaklarına sahip olmuşlardır.

8. Türklerin bilinen ilk alfabesi olan Orhun alfabesinde 38 harf vardır. Bu alfabeyle oluşturulan yazılar sağdan sola okunur. Orhun alfabesinin bazı özellikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Ünlüler

Orhun alfabesinde ünlüleri veren simgeler dört tane dir.

A/E

↯

I/İ

↱

O/U

➤

Ö/Ü

ℵ

Ünlü Uyumu Gerektiren Ünsüzler

Bazı ünsüzler, kalın ve ince ünlülerle birlikte kullanım durumlarına göre iki farklı simgeyle gösterilir.

B

İnce Ses
(E, İ, Ö, Ü ile)

⌘

G

ℵ

D

⋈

K

↱

L

↯

Kalın Ses

(A, I, O, U ile)

⋈

ℵ

⌘

↱

↯

N

İnce Ses
(E, İ, Ö, Ü ile)

ℵ

R

↱

S

ℵ

T

ℵ

Y

ℵ

Kalın Ses

(A, I, O, U ile)

↱

ℵ

ℵ

⌘

ℵ

Tüm Ünlüler ile Aynı Yazılan Ünsüzler

Bazı ünsüzler, hem ince hem de kalın ünsüzlerle kullanıldığında aynı şekilde yazılır.

Ç

⋈

M

⌘

P

1

Ş

¥

Z

ㄣ

Birleşik Sesler

Bazı semboller birden çok sesi karşılar.

İÇ/Çİ

¥

İK/Kİ

⋈

OK/KO

↓

ÖK/KÖ

ㄣ

NY

⋈

NG

↱

NT

⊙

NÇ

➤

LT

M

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi “Suna, Tonguç, Bilge, Umay” isimlerinden herhangi birinin Orhun alfabesine göre yazımı değildir?

- A) D ↯ ⌘ ➤
- B) ↯) ➤ ㄣ
- C) ⋈ ➤ ↱ ➤ ⌘
- D) ↯ ℵ ↯ ↱ ⌘

9. Aşağıda bir cep telefonunun garanti şartları ve kullanım kılavuzu verilmiştir.

GARANTİ ŞARTLARI

1. Garanti süresi, ürünün teslim tarihinden itibaren başlar ve üç yıldır.
2. Garanti hizmetinden faydalanmak için faturanın gösterilmesi gerekmektedir.
3. Ürünün, garanti süresi içinde gerek malzeme ve işçilik gerekse montaj hatalarından dolayı arızalanması hâlinde hiçbir ücret talep edilmeksizin tamiri yapılacaktır.
4. Ürünün, kullanım kılavuzunda yer alan hususlara aykırı kullanılmasından kaynaklanan arızalar garanti kapsamı dışındadır.

KULLANIM KILAVUZU

1. Telefonunuz için hasarlı güç kabloları, priz veya fişleri kullanmayınız.
2. Telefonunuzu sıvı temasından koruyunuz.
3. Herhangi bir arıza meydana gelirse telefonunuzu kendiniz tamir etmeyiniz.
4. Telefonunuza, güvenilir olmayan internet siteleri üzerinden yazılım indirmeyiniz.

Dört farklı müşteri, bozulan telefonlarının garanti kapsamında tamir edilmesini istemektedir. Telefonu aldıkları firmaya bu amaçla bir dilekçe yazmışlardır.

Buna göre aşağıdaki taleplerden hangisinin firmadan olumlu cevap alması beklenir?

- A) İki yıl önce firmanızdan aldığım cep telefonum şarj olmuyor. Faturam olmadığı için kimlik bilgilerimi gönderiyorum. Ürünün değiştirilmesini veya ücretsiz tamirini talep ediyorum.
- B) İnternet sitenizden iki buçuk yıl önce aldığım ve faturasını sakladığım cep telefonum son iki haftadır aşırı ısınıyor. Ürünün firmanız tarafından tamir edilmesini istiyorum.
- C) Henüz iki ay önce firmanızdan aldığım telefonumun üzerine su döküldü. Telefonum o günden beri çalışmıyor. Cihazımın garanti kapsamında tamir edilmesini istiyorum.
- D) Firmanızdan bir yıl önce aldığım cep telefonu, kullanım kılavuzuna uygun kullandığım hâlde arızalandı. Ürünü onarmak için söktüğümde bazı parçaların paslandığını gördüm. Ürünün tamir edilmesini istiyorum.

10. Bugünkü sanat iklimi, sanatçılardan toplumun dertlerini ele alan şiirler istiyor. Ben de genç bir şair olarak böyle şiirler yazmaya çalışıyorum. Peki, ödevimi tam olarak yerine getirebiliyor muyum, dertlerinin çaresini arayan halka rehberlik edebiliyor muyum? Ne gezer! Bir türlü yapamıyorum. Çünkü yazdığım şiirler, o şiirleri doğuran şartların gerisinde kalıyor. Hayat benden daha hızlı gidiyor, toplum benden daha fazlasını istiyor. Toplum beni takip edecekken ben toplumu takip ediyorum. Bu yüzden son zamanlarda büyük şairlerin, zamanı yakalamaya çalışırken izlediği yöntemlere daha fazla odaklanıyorum.

Kendisinden böyle söz eden bir şair aşağıdakilerin hangisinde verilenlerle nitelendirilebilir?

- A) Öz eleştiri yapabilen - Gelişime açık
- B) Şüpheli - Umutlu
- C) Kendine güvenen - Başkalarını önemseyen
- D) Gayretli - İçeriden

11. Aşağıda büyük harflerin kullanıldığı yerlerle ilgili bazı kurallar verilmiştir:

- Yer adları (kıta, bölge, il, ilçe, semt vb.) büyük harfle başlar.
Uyarı: Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde vb. sözcükler küçük harfle başlar.
- Yer adlarındaki ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.
- Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.

Bu kurallara göre,

- I. Dedem, geçen yıl bana bembeyaz bir Van kedisi almıştı.
- II. Türkiye'nin en önemli ulaşım noktalarından biri de Zigana geçididir.
- III. Marmaris'te bulunan Selimiye Köyü ziyaretçi akınına uğruyor.
- IV. Yarın akşam İç Anadolu'nun kuzey kesimlerinde yağış bekleniyor.

cümlelerinden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV

12. Bir kişinin, kendi yaşam öyküsünü anlattığı şiirlere "otobiyografik şiir" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi otobiyografik şiirdir?

- A) Yeşil, ipek gömleğinin yakası
Büyük zamana düşer
Her şeyin fazlası zararlıdır ya
Fazla şiirden öldü Edip Cansever
- B) Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder
Dante gibi ortasındayız ömrün
Delikanlı çağımızdaki cevher
Yalvarmak, yakarmak nfile bugün
Gözünün yaşına bakmadan gider
- C) Anam Nergiz, babam Hacı
Üç kardeşiz, iki bacı
Şeref der, konuşmam acı
Yumuşaktır huyum benim
Bir doksan bir boyum benim
- D) Adı soyadı
Açılır parantez
Doğduğu yıl, çizgi, öldüğü yıl, bitti
Kapanır parantez
O şimdi kitaplarda bir isim, bir soyadı
Bir parantez içinde doğum, ölüm yılları

13. Şiir serüveninin başından itibaren her şeyin şiire konu olabileceği ilkesini benimseyen şair, "- - -" anlayışı çerçevesinde sosyal ilişkilere, tabiata, teknolojiye, tarihe dair meseleleri farklı sanat dallarından taşıyıp getirdiği malzemelerle harmanlayarak her zaman güncel kalabilen eserler verdi.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) şiir dünyadan ibaret B) sanat şiirden ibaret C) hayat şiirden ibaret D) şiir insandan ibaret

14 ve 15. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

“Kudüs Şairi” Nuri Pakdil

“Suskunluğu, tırnaklarımın altında
bir tahta kıymığı gibi taşıyorum.”

• **1934**

Kahramanmaraş'ta dünyaya geldi.

• **1967**

“Büyük Doğu” ve “Diriliş”
dergileriyle güçlü bağlar kurdu.

• **1969-1984**

Türk edebiyatında “Yedi Güzel Adam”
olarak bilinen sanatçılardan
Rasim Özdenören, Erdem Bayazıt
ve Akif İnan ile birlikte “Edebiyat”
dergisini yayımlamaya başladı.
“Edebiyat” dergisinin çevresinde
çok sayıda yeni şair ve yazar yetişti.

Pakdil, 1984 yılına kadar Harikalar
Tablosu (çeviri şiir), Umut (oyun),
Sükût Suretinde (şiir) ve
Batı Notları'nın (gezi) aralarında
bulunduğu pek çok kitap çıkardı.

• **1997**

“Otel Gören Defterler” başlıklı
altı kitaptan oluşan deneme serisi
okuyucuyla buluştu.

• **2013-2014**

2013'te Kültür ve Turizm Bakanlığı
Kültür Sanat Büyük Ödülü'ne,
2014'te ise Necip Fazıl Saygı
Ödülü'ne layık görüldü.

14. Bu metinde Nuri Pakdil ile ilgili,

- I. Hangi türde eserler verdiği
- II. Fikir hayatının şekillenmesinde kimlerin etkili olduğu
- III. Kendisine niçin “Kudüs Şairi” dendiği

bilgilerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III

15. Nuri Pakdil bu metindeki altı çizili cümlede suskunluğun, kendisine hangi duyguyu yaşattığını ifade etmek istemiştir?

- A) Endişe B) Sitem C) İzdırıp D) Ümitsizlik

16. Öğrencilik yıllarımda Avrupa'ya birçok seyahatim oldu. O dönemde Fransa'daki çanta satıcılarının müşterilere, çanta takma konusundaki ısrarları beni şaşırtmıştı. Sonradan anladım ki insan, bir nesnenin kendisine ait olabileceğini düşündüğünde bir sahiplik duygusu geliştiriyor ve ondan ayrılmak bir kaybetme kaygısı yaratıyor. Böylece kişi, o nesneyi satın alma konusunda daha istekli oluyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen durumu örneklemektedir?

- A) Bankaların yeni bir uygulamayı herkesçe sevilen kişiler aracılığıyla tanıtması
- B) Marketlerin belirli bir miktarın üzerinde harcama yapan müşterilerine indirim uygulaması
- C) Otomobil satıcılarının, müşterilerine yeni model araçlarla test sürüşü yaptırması
- D) Alışveriş sitelerinin, müşterilerine yeni kampanyalar hakkında bilgi mesajları göndermesi

17. Antroposen adı verilen yeni çağın en belirgin özelliği, ona jeolojik faaliyetlerden çok, insanların yol açmış olmasıdır. - - - -

Bu cümlelerin ardına anlam akışına göre,

- I. Antroposen Çağı'nda gezegenin insan eli değmemiş köşeleri gitgide azalırken yerleşim merkezleriyle diğer canlıların paylaştığı kırsal arasında var olduğuna inanılan kültür-doğa ayrımı ortadan kalkıyor.
- II. Canlılar ile makinelerin, doğal ve yapay zekânın iç içe geçtiği bu çağın gözle görünür sonuçlarından en dikkat çeken, Pasifik Okyanusu'ndaki "Yedinci Kıta" adı verilen devasa atık yığınıdır.
- III. Farklı bir jeolojik çağa girildiği konusunda dünyadaki pek çok bilim insanı aynı fikri taşımaktadır.

cümlelerinden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

18. Aynı sözcükler kullanılarak oluşturulan söz öbekleri ve birleşik sözcüklerin bitişik mi, ayrı mı yazıldığına karar vermek için cümlede hangi anlamda kullanıldığına bakılır. Örneğin "yer" ve "altı" sözcüklerinin birleşmesiyle oluşan yapılar, hem "yerin altı (yer altı)" hem de "gizli ve yasa dışı (yeraltı)" anlamlarını sağlar. Bu kullanımlardan ilki (yer altı), anlamsal açıdan şeffaflık taşıdığından söz öbeği işlevindedir ve ayrı yazılmalıdır. Ancak anlamsal şeffaflığın bulunmadığı ikinci durumda sözcük (yeraltı), farklı bir kavramı karşılar hâle geldiği için yeni bir sözcük olarak değerlendirilmeli ve bitişik yazılmalıdır.

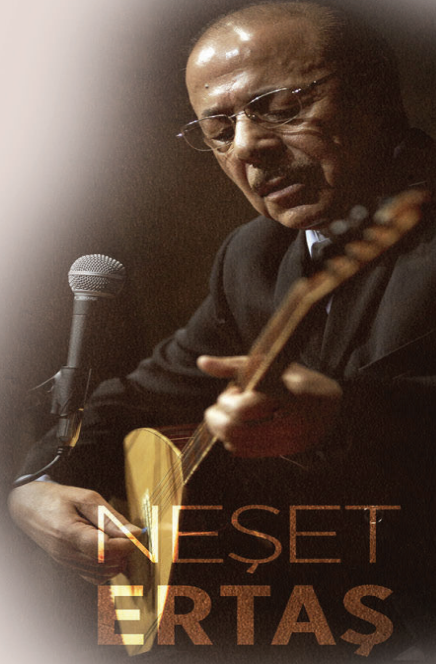
Bu metne göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Kendisine çok iyi bakacağımı, isterse sağ kolum olabileceğini söyledim.
- B) Gözlerini açar açmaz, baş ucunda bekleyenlere gülümsemeyi ihmal etmedi.
- C) Müzenin kurulmasına önayak olan sanatçılarımıza, katkılarından dolayı minnettarız.
- D) Büyük bir maharetle attığı topun kaleye girmesine bıçaksırtı kalmıştı.

"Bozkırın Tezenesi" mütevazılığıyla gönüllerde taht kurdu.

Yaşamı boyunca pek çok plağa ve kasete imza atan, "Garip" mahlasıyla yazdığı şiirlerinde kendi hayatını anlatan Neşet Ertaş, sanatı kadar kişiliği ve her konseri öncesinde sevenlerine söylediği "Ayaklarınızın turabı, gönüllerinizin hizmetçisiyim." gibi sözleriyle akıllarda kaldı.

- İlkokul çağında önce keman, sonra da bağlama çalmayı öğrenen Neşet Ertaş, müzik hayatına saz üstadı babası Muharrem Ertaş sayesinde başladı.
- İstanbul'a gitti ve Muharrem Ertaş'a ait "Neden Garip Garip Ötersin Bülbül" eseri ile ilk plağını çıkardı.
- Çok beğenilen bu plağın ardından yeni plak ve kasetler çıkaran Ertaş, halk konserleri vermeye başladı.
- "Türkülerin Babası" ve "Anadolu Efsanesi" gibi isimlerle de anılan sanatçı 25 Eylül 2012'de aramızdan ayrıldı.

Bu metinden Neşet Ertaş ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yetişmesinde babasının katkısı olduğu
- B) Konserlerine, benzer sözlerle başladığı
- C) Kimi şiirlerinin, yaşamından izler taşıdığı
- D) Plaklarını çeşitli takma isimlerle çıkardığı

20. İlhan Berk yaptığı resimleri, üstünde "60 bin" yazılı koca bir zarftan tek tek çıkararak döşemeye serdi. Bir süre gülümseyerek baktı otuz resme de. Ferit Edgü ve bana düşüncelerimizi sordu. Ressamların bayıldığım huyları vardır: Yapıtlarını gösterirken eserlerini överler, o arada onların reklamını da yaparlar. İlhan Berk de resim yapmaya başladı. Ona da mı geçmiş bu huy? Değil. Çünkü o, şiirlerini ortaya koyarken de öteden beri böyle yapar. Oysa şairler genellikle utanırlar şiirlerini gösterirken. Bir alçak gönüllülük tavrı benimserler.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tespit
- B) Karşılaştırma
- C) Betimleme
- D) Öneri

21. Bilinç akışı tekniğinin kullanıldığı modern öykü ve romanlarda okur, olayları değil; olayların insan üzerindeki etkilerini, oluşturduğu çağrışımları ve duyguları izleme imkânı bulur. Bilinç akışında kahramanın zihninden geçen düşünceler arasında mantıksal bir bağ yoktur.

Buna göre aşağıdaki metinlerin hangisinde bilinç akışı tekniği kullanılmıştır?

- A) Elektriğe henüz kavuşmuş kasabada doktor, mühendis ve avukatların çok önemsendiği yıllardı. Her şeyi, herkesten daha iyi bilir; bundan dolayı da çarşıda, pazarda, kahvede, lokantada en çok saygıyı onlar görürlerdi. Bir doktor, bir avukat, bir mühendisin çevresi çokluk büyük çiftçiler, tüccarlar tarafından çevrilir; yorumları can kulağıyla dinlenirdi.
- B) Üç torba aldığımı iyi ettim, lahana da alırım ıspanak da. Üç daire... Şimdi apartman katları kira getirmiyor, bankaya yatırmak en iyisi. Bıyıklarını boyamış şu. Arnavut kaldırımının böylesine ne topuk dayanıyor ne pençe. Yarın gözünü kapadı mı hiç yoktan iyi. Ufak tefeğe kulak asma. Katları onlara bölüştürür, ben bana kalan aylığa bakarım.
- C) Bazı hiç sebep yokken annesinin boynuna sarılır; yanaklarını, gözlerini, ellerini öperdi. Melek Hanım bu dakikalarda onun nezaketten ezildiğini, mavi gözlerinin yaşla dolduğunu görürdü. Sebebini sorduğu vakit Kenan, bir şey söyleyemezdi. Çünkü bu sebebi kendi de bilmezdi. Bu, onun için uyumak ve su içmek gibi bir ihtiyaçtı.
- D) Bir kartal yuvasını andıran köy, dağın eteklerine sırtını vermiş, dünyaya kafa tutuyor gibiydi. Köyün yamaçlarına kurulmuş kerpiç evler toprağın yeryüzüne köpürüşü gibi duruyordu. Uzaktan bakanlar, bir tespih gibi dizilen evleri ve maviye boyanmış kapıları görürlerdi. Şehirlerde hızla akıp giden hayat burada iyice yavaşlar, belli bir süre kendini sessizliğe bırakırdı.

22. Sözcüklerin, anlamlarına uygun olmayan bir şekilde cümlede kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmaktadır. Türk Dil Kurumu, bu yanlışlardan kaçınmak isteyenlere yardımcı olmak amacıyla birbiriyle sıkça karıştırılan bazı sözcüklerin anlamını şöyle vermiştir:

Yakın: Az bir ara ile ayrılmış olan (zaman veya yer).

Yaklaşık: Gerçek değeri ve miktarı değil, ondan biraz fazla veya eksik bir niceliği gösteren, aşağı yukarı bir değerlendirme yapılarak bulunan.

Maiyet: Üst görevlinin yanında bulunan kimseler, alt kademedekiler.

Mahiyet: İçyüz.

Tabii: Olağan, alışılmış, her zamanki gibi olan, beklendiği gibi.

Tabi: Bağimli.

Teamül: Bir yerde öteden beri olagelen davranış.

Temayül: Bir tarafa eğilme, meyletme.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu işin mahiyetini en kısa zamanda öğrenmeliyiz.
- B) Teyze çocuklarımı üç güne yakındır görmüyorum.
- C) Büyüklere elini öpme teamülü kültürümüzde bir saygı ifadesidir.
- D) Sosyalleşmek insan ruhu için tabii bir ihtiyaçtır.

23. I. Unutulma hakkı, bireyin ulusal ve uluslararası metinlerde çerçevesi çizilen her türlü kişisel verisinin korunmasını sağlayan bir haktır.
- II. Bu durumu ortadan kaldırmak için kişisel verilerin korunması hakkının bir görünümü sayılabilecek olan “unutulma hakkı” kavramı gündeme gelmiştir.
- III. Kişisel veriler dijital ortamlarda bir kez paylaşıldığında bu ortamda kayıt altına alınmakta, kimi zaman üçüncü kişiler tarafından bireyin rızası dışında kullanılabilir. Bu hak, dijital hafızada yer alan kişisel bir içeriğin, bireylerin talebi üzerine bir daha geri getirilemeyecek biçimde silinmesidir.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

24. Aşağıdaki tablolarda bir şehre ait dört günlük hava durumu tahmini ve bu tahminlerde kullanılan simgelerin anlamları verilmiştir.

Tablo 1: Dört Günlük Hava Durumu Tahmini

Tarih	Hadise	Sıcaklık (°C)		Nem (%)		Rüzgâr Hızı (km/sa)
		En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek	
5 Şubat Salı		13	17	64	92	23
6 Şubat Çarşamba		9	12	83	98	19
7 Şubat Perşembe		6	9	71	83	21
8 Şubat Cuma		5	9	48	73	19

Tablo 2: Hava Tahminlerinde Kullanılan Simgelerin Anlamları

 Açık	 Az Bulutlu
 Parçalı Bulutlu	 Çok Bulutlu
 Hafif Yağmurlu	 Yağmurlu
 Kuvvetli Yağmurlu	 Sağanak Yağışlı
 Gök Gürültülü Sağanak Yağışlı	 Kar Yağışlı

Bu tablolardan hareketle yapılan aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Salı günü havanın sağanak yağışlı, sıcaklığın 13 ila 17 °C arasında olması, rüzgârın ise saatte 23 km hızla esmesi bekleniyor.
- B) Çarşamba gününün gök gürültülü sağanak yağışlı geçmesi bekleniyor ve nem oranının önceki güne göre artacağı tahmin ediliyor.
- C) Perşembe günü havanın yağmurlu, sıcaklığın 6 ila 9 °C arasında olacağı ve nem oranının önceki güne göre azalacağı tahmin ediliyor.
- D) Cuma günü yağışların azalması, havanın az bulutlu olması, sıcaklık ve rüzgâr hızının önceki güne göre artması bekleniyor.

25. Bir yazarın, ana dilini bilmediği düşünülebilir mi? Soruyu ters çevirelim. Ana dilini bilmeyen bir kimse yazar olabilir mi? Maalesef olabiliyor. Üstelik belli ölçüde isim bile yapabiliyor.

Bu metin aşağıda açıklaması verilen anlatım biçimlerinden hangisine örnektir?

- A) Herhangi bir konu hakkında bilgi verilir, bir şeyler öğretmek amacına yöneliktir. Yazar, sanatlı söyleyişlerden ve öznellikten kaçınır.
- B) Bir yerin veya varlığın özellikleri, bu özelliklerin yazarda uyandırdığı izlenimler, okurun gözünde canlanacak şekilde anlatılır.
- C) Bir yaşam kesiti, belli bir olaya bağlı olarak anlatılır. Amaç; okuru olayların içinde yaşatmak, kahramanlarla ve olayla özdeşleştirmektir.
- D) Yazar bir konu ile ilgili kişisel görüşünü belirterek okuyucunun o konu hakkındaki fikrini etkilemeye çalışır. Karşılıklı konuşma havası vardır.

26. Ülkemizde sağlık giderlerinin %60'ı ilaç harcamalarından oluşuyor. Bu oran Avrupa ülkelerinde %15 civarında. Eczanelerdeki ilaçların ortalama %7'si kullanım süresi dolduğu için çöpe atılıyor. Evlerde antibiyotiklerin %44'üne hiç dokunulmuyor, diğer ilaçların ise %60'ının kullanım tarihi, kutusu dahi açılmadan sona eriyor.

Bu açıklamaya göre,

- I. Son kullanım tarihi geçmemiş ve kullanılmayan ilaçlar için toplama merkezleri oluşturulması
- II. İlaç tüketimi konusunda toplumun bilinçlendirilmesi
- III. İlaç tanıtım yazılarının (prospektüs) dikkatle okunması

fikirlerinden hangileri metinde sözü edilen soruna yönelik bir çözüm olabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

27. Dünyaya sana ait bir ses, bir renk, bir ezgi, bir eda, bir duruş, bir cümle bırak. Sana has bir düşünüş bırak. Koşmak zorunda değilsin, düşersen kalkmak zorunda değilsin. Düştüysen bir süre çimenlerin tadını çıkarabilirsin. Sana sürekli koşmanı söylüyorlar. Yarışmanı, birilerini arkada bırakmanı, ipi önce göğüslemen bekliyorlar. Hep daha hızlı koşmanı istiyorlar. Bense sadece annenin, çocukluğunda sana söylediği bir sözü hatırlatacağım: Koşma, düşersen!

Bu parçada,

- I. Özgünlük
- II. Sakinlik
- III. Kararlılık

kavramlarından hangileri vurgulanmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

28.

O	F	D	B	B
M	E	C	A	Z
L	Ç	B	Y	Y

Bu tabloda, her sütundaki harfler aşağıdan yukarıya doğru, harflerin alfabedeki sırası (...PRSŞTUÜVYZABC...) göz önünde bulundurularak belli bir harf atlama düzenine göre dizilmiş ve orta kısımda "MECAZ" sözcüğü oluşmuştur.

Bu harf atlama düzenine göre "KARNE" sözcüğü aşağıdaki tabloların hangisinde gizlenmiştir?

A)

M	B	S	O	F
J	Y	P	M	D

B)

M	B	Ş	L	G
J	Y	P	O	D

C)

M	B	Ş	O	G
J	Y	P	L	D

D)

M	B	Ş	O	G
J	Y	Ö	L	D

29.

- Açıklık, anlatımın hiçbir tartışmaya yol açmayacak şekilde anlaşılır olmasıdır.
- Akıcılık, anlatımda söylenişi kolay sözcüklerin kullanılmasıdır.
- Özgünlük, anlatımın nitelik bakımından benzerlerinden farklı olmasıdır.
- Duruluk, anlatımda gereksiz sözcüğün bulunmamasıdır.

Bu açıklamalara göre "Bir yazının kusursuzluğu, eklenecek bir söz kalmamasıyla değil çıkarılacak bir söz kalmamasıyla ölçülür." cümlesinde aşağıdaki kavramlardan hangisinin önemi vurgulanmaktadır?

A) Açıklık

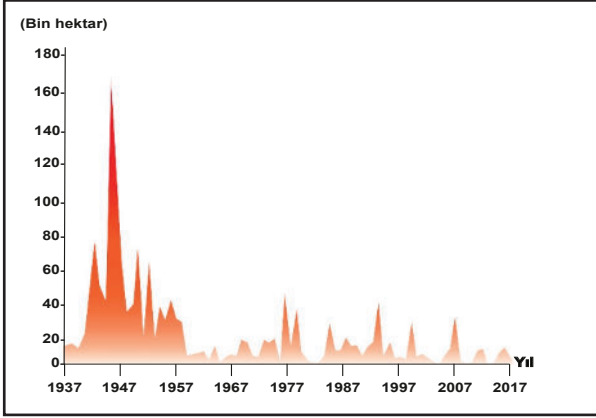
B) Akıcılık

C) Özgünlük

D) Duruluk

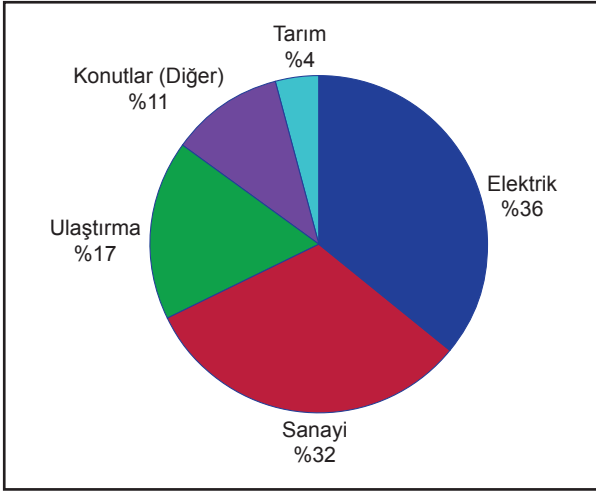
30. Aşağıdaki grafiklerin karşısında açıklamaları verilmiştir.

I. Türkiye’de Orman Yangınlarından Etkilenen Alan Miktarının Yıllara Göre Dağılımı

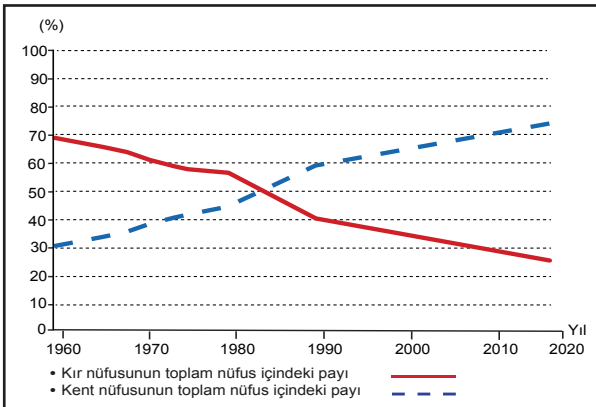
1957’den itibaren Türkiye’de orman yangınlarında kayda değer bir azalma görülüyor.

II. Türkiye’de Sera Gazı Kaynaklarının Dağılımı

Türkiye’de sera gazı salınımı her geçen gün artıyor.

III. Türkiye’de Kent ve Kırsal Nüfusunun Yıllara Göre Toplam Nüfus İçindeki Payı

1960’tan beri Türkiye’de kent nüfusunun toplam nüfus içindeki payı her yıl artarken kırsal nüfusunun payı azalmıştır.

Numaralanmış grafiklerden hangileri açıklamaları ile örtüşmez?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) II ve III

Bir tilki, gün doğarken gölgesinin uzunluğuna baktı ve şöyle dedi:

— Bugün öğle yemeğinde bir deve yiyeceğim.

Ve bütün sabah deve arayıp durdu. Ama öğle güneşi yükseldiğinde gölgesinin ne kadar kısa olduğunu görünce kendi kendine şöyle söyledi:

— Bir fare de işimi görür.

II.

Kavağın yanında bir kabak filizi boy vermişti. Bahar ilerledikçe kavak ağacına sarılarak yükselmeye başladı ve neredeyse onunla aynı boya geldi. Bir gün dayanamayıp kavağa sordu:

— Sen kaç ayda bu hâle geldin?

— On yılda...

— On yılda mı; ben neredeyse iki ayda seninle aynı boya geldim, dedi ve güldü.

Günler günleri kovaladı. Sonbahar geldiğinde kabak önce üşümeye başladı, sonra yapraklarını düşürmeye.

Endişeyle kavağa sordu:

— Neler oluyor bana?

— Kuruyorsun.

— Niçin?

— Benim on yılda geldiğim yere, iki ayda gelmeye çalıştığın için...

Bu metinlerin ortak vurgusu aşağıdaki deyimlerden hangisiyle ifade edilebilir?

A) Başı göğe ermek

B) Haddini bilmek

C) Tepeden bakmak

D) Bindiği dalı kesmek

- I. Sözcüklerini aramaktan yorulmuş anılarımı yüreğimin kuytu bir köşesine ekleyerek seslerin ve kokuların yalnızlaştığı bu kulübede saatlere karışıyorum.
- II. İskelenin yanından kalkıp yorgun adımlarla kulübeye doğru yürüyorum yavaş yavaş.
- III. Günün akşama döndüğü dakikalarda, pejmürde perdelerini ve deniz kokan tahtalarını ardımda bırakarak kulübeden çıkıyorum bir gölge gibi.
- IV. Rüyalarımı ve tedirgin masallarımı kıyıda bırakarak, denizin ve martıların seslerini yüreğime hapsederek açıyorum yılların acısıyla gıcırdayan kapıyı.

Numaralanmış cümleler düşüncenin akışına göre sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I

B) II

C) III

D) IV

EBA TV Ortaokul Haftalık Ders Programı

Sınıf	Başlangıç Saati	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
5. Sınıf	09.00	Türkçe	Sosyal Bilgiler	İngilizce	Türkçe	İngilizce
	09.30	Matematik	Fen Bilimleri	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Matematik	Fen Bilimleri
6. Sınıf	10.00	Türkçe	Sosyal Bilgiler	İngilizce	Türkçe	İngilizce
	10.30	Matematik	Fen Bilimleri	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Matematik	Fen Bilimleri
7. Sınıf	11.00	Türkçe	Sosyal Bilgiler	İngilizce	Türkçe	Matematik
	11.30	Matematik	Fen Bilimleri	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Matematik	Fen Bilimleri
8. Sınıf	12.00	Türkçe	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	İngilizce	Türkçe	İngilizce
	12.30	Matematik	Fen Bilimleri	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Matematik	Fen Bilimleri
TEKRAR 13.30-21.30						

Ahmet 7. sınıf, kardeşi Eren ise 5. sınıf öğrencisidir. İki kardeş, MEB'in hazırladığı EBA TV Ortaokul Haftalık Ders Programı'na göre uzaktan eğitim alacaktır. Dersler 20 dakika sürmektedir ve her bir dersten sonra 10 dakikalık etkinlik kuşağı yer almaktadır.

Ahmet ve Eren ilk günkü ders yayınlarını verimli bir şekilde takip eder. Ancak oturdukları apartmanın elektrik tesisatındaki arıza nedeniyle salı günü 09.30-11.30, cuma günü ise 09.00-09.30 ve 11.00-11.30 saatleri arasındaki derslerin yayınlarını izleyemez ve bu derslere ait yayınların tekrarlarını izlemeye karar verir.

Buna göre Ahmet ve Eren'in, tekrar yayınlarını izleyecekleri dersler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Salı	Cuma
A) Eren: Sosyal Bilgiler	Ahmet: Fen Bilimleri	Eren: Fen Bilimleri
B) Eren: Fen Bilimleri	Ahmet: Sosyal Bilgiler	Eren: İngilizce
C) Eren: Sosyal Bilgiler	Ahmet: Sosyal Bilgiler	Eren: Fen Bilimleri
D) Eren: Fen Bilimleri	Ahmet: Sosyal Bilgiler	Eren: İngilizce

- 34.
- İsmi'nin ne anlama geldiği
 - Gelir kaynağı
 - Coğrafi konumu
 - Halk arasında nasıl anıldığı

Aşağıda tanıtılan şehirlerin hangisinde bu bilgilerin tümüne yer verilmiştir?

- A) Endonezya'nın başkenti ve en büyük şehri olan Cakarta'nın diğer adı Big Durian'dır. Cakarta; kendine has iklimi, bitki örtüsü ve doğal güzellikleri sayesinde seyahatiniz boyunca sıkılmayacağınız bir şehirdir. Monas, Ancol Rüya Parkı, Endonezya Minyatür Parkı şehirde gezilecek yerler arasındadır.
- B) Bir Güney Asya ülkesi olan Bangladeş'in başkenti Dakka, dünyanın en fazla nüfusa sahip yedinci şehridir. Çok kalabalık olduğu için şehirde "bisiklet taksi" uygulaması yaygındır. Halk arasında "camiler şehri" olarak bilinir. Sıcak, yağışlı ve nemli bir iklimi vardır.
- C) İskenderiye, beş milyonu aşan nüfusuyla Mısır'ın Akdeniz kıyısındaki büyük şehirlerindendir. Önemli bir sanayi bölgesi olan İskenderiye, ülkenin dış ticaretinin büyük bir bölümünü karşılar. İsmi'nin Makedonya Kralı İskender'den almıştır.
- D) Kuzey Afrika'nın batısında, Fas'ın orta kısmında yer alan Marakeş'in kelime anlamı "Tanrı'nın ülkesi"dir. Toprağının kırmızı renkli olmasından dolayı bölgede yaşayanlar ona "kırmızı şehir" demektedir. Marakeş, dünyanın en çok tercih edilen turizm merkezlerinden biri olduğu için ülke ekonomisine büyük katkı sağlar.
35. Büyük firmalar bir yerde mağaza açmadan evvel ön araştırma yapar. Bu araştırmada mağazanın açılacağı bölgeden günde kaç kişinin geçtiği; geçenlerin yaşı, cinsiyeti ve beğenileri ile ilgili veriler toplanır.

Bu parçanın sonuna "Tıpkı bunun gibi, bir konuşmacının da konuşmasından önce dinleyicilerin nelere ilgi duyduğu noktasında titizlik göstermesi gerekir." cümlesi getirilirse aşağıdakilerden hangisi yapılmış olur?

- A) İlişkilendirme B) Onaylama C) Eleştiri D) Betimleme

36. Bir yazarın, kendisine yöneltilen sorulara verdiği cevaplar şunlardır:

- İki birbirinden ayrılabilir şeyler değil. Bu, herkeste olması gereken bir hassasiyet aslında. Harfler sesleri temsil ediyor. Kâğıdın üzerine yazılan harflerden topluca bir ses çıkıyor. Bu sesi düzenlemesi gerekir yazarın. Sesler tesadüfün eline bırakılırsa tatsız bir gürültüye dönüşür.
- Yazma amacım ilk gün neyse şimdi de o: Kendimi ifade edebilmek. Bu nedenle adımın sıkça anıldığı ödülleri alıp almamam hiç önemli değil. Önemli olan, önceki romanlarımdan daha iyi birkaç roman yazabilmek. Ben -insanlar müsaade ederlerse- birkaç roman daha yazıp bu işe nokta koymak istiyorum.
- Hayatımın en olgun dönemini yaşıyorum. Bu yüzden okurken daha seçici davranıyorum. Bugünlerde, denemelere merak saldım. Ayrıca yeni çıkan öykü ve romanları da elimden geldiğince takip etmeye çalışıyorum. Pek azını beğeniyorum. Güzel bir metinle karşılaşınca da kendim yazmış gibi heyecanlanıyorum.

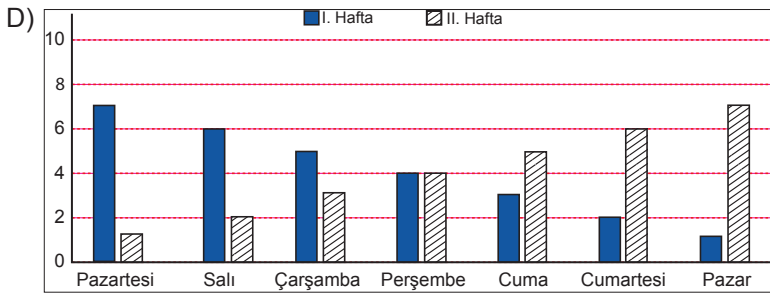
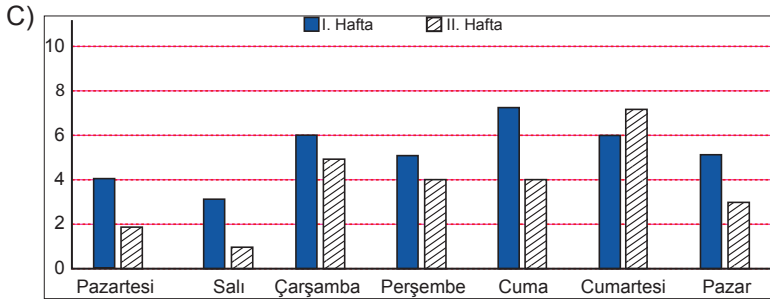
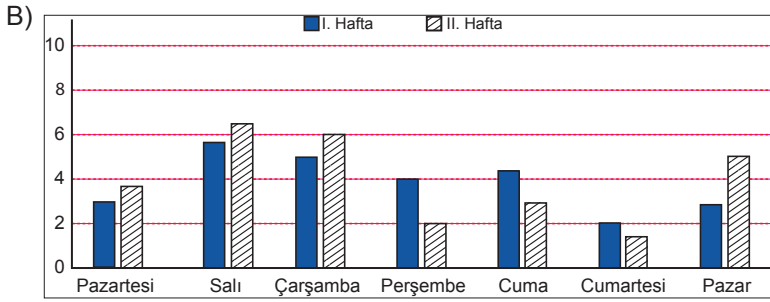
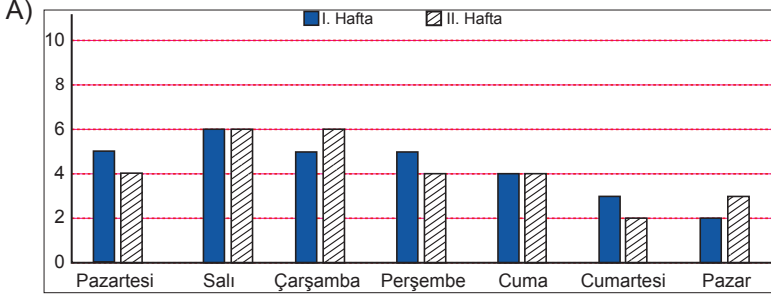
Aşağıdaki sorulardan hangisi bu cevapların herhangi biri ile ilişkili değildir?

- A) Son zamanlarda ne tür yazılar okuyorsunuz?
- B) "Yazmak beste yapmak gibidir." sözüyle ne anlatmak istiyorsunuz?
- C) Yazmak ve okumak arasında nasıl bir ilişki vardır sizce?
- D) Edebiyat ödülleri'nin sanatınız üzerindeki etkisi nedir?

37. Bir bilgi yarışmasına katılacak olan Ayşe, Beril, Cemil ve Demir'in iki hafta boyunca günde kaç saat çalıştıkları belirlenmiş ve her birinin çalışma süresi grafik üzerinde gösterilmiştir. Öğrencilerin çalışma sürelerine ilişkin şunlar bilinmektedir:

- Ayşe: Her iki haftada da en fazla ve en az çalıştığı günler aynıdır.
- Beril: Haftanın her günü; birinci hafta, ikinci haftadan daha fazla çalışmıştır.
- Cemil: Çalışma saatleri, birinci hafta gün geçtikçe azalırken ikinci hafta gün geçtikçe artmıştır.
- Demir: Her iki haftada da hafta sonları, hafta içindeki günlere göre daha az çalışmıştır.

Buna göre aşağıdaki grafiklerin hangisi sözü edilen öğrencilerden herhangi birine ait değildir?

38. Geçen gün gazete okurken “Salgın sönümlerme aşamasında.” cümlesi dikkatimi çekti. Burada “sönümlerme” sözcüğüyle salgının azaldığı anlatılmaya çalışılıyordu. Bir terim olarak fizik alanında kullanılan “sönümlerme” sözcüğünün tıp alanında da kullanılıyor olması beni çok sevindirdi. Dilciler “sönümlerme” sözcüğünü, dilimize başka bir dilden geçen “itfa” sözcüğünün karşılığı olarak önermişti. “İtfa” ile kökteş olan “itfaiye” sözcüğü bugün dilde yaşıyor ama “itfa” sözcüğü kullanılmıyor artık. Şimdi dilcilere ve tabiplere düşen, “sönümlerme” terimini tıpkı “bulaş” terimi gibi sık sık kullanıp sözcüğün kalıcılığını sağlamaktır.

Bu parçanın yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dildeki sözcüklerin doğru kullanımı konusunda toplumsal bilinç oluşturmaya çalışmak
- B) Dile yabancı dillerden geçen terimlerin Türkçelerinin kullanılması için farkındalık oluşturmak
- C) Dilimizdeki tüm yabancı kelimelerin ayıklanıp yerlerine Türkçelerinin kullanılmasını sağlamak
- D) Tıpla ilgili yabancı terimlerin Türkçe karşılığını kullanmanın, anlaşılabilirlik sağladığına dikkat çekmek

39. Bir teknoloji festivaline A, B, C, D ve E takımları; elektrikli araçlar, iletişim teknolojileri, insansız hava araçları ve üç boyutlu yazıcılar kategorilerinde katılmıştır. Yarışmaya sadece C takımı bir kategoride, diğerleri iki kategoride katılmıştır. Bu yarışmaya katılan takımlar ile ilgili bilinenler şunlardır:

- E takımının yarıştığı kategoriler, C ve D takımlarınınkinden farklıdır.
- A ve E takımları üç boyutlu yazıcılar kategorisinde birlikte yarışmıştır.
- C takımıyla aynı kategoride yarışmayan B takımının yarıştığı kategorilerden biri iletişim teknolojileridir.
- D takımı elektrikli araçlar kategorisinde yarışmamıştır.

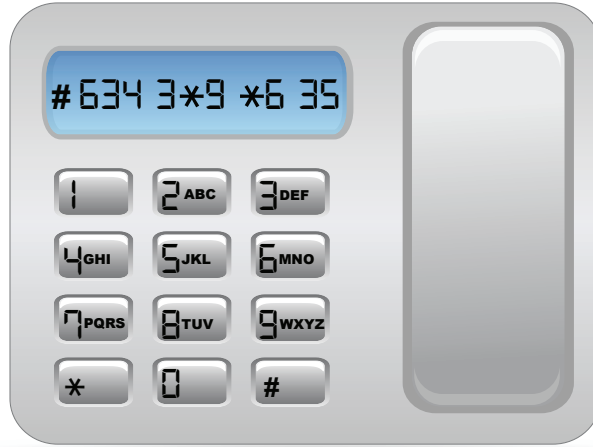
Bu bilgilerden hareketle,

- I. B takımının yarıştığı kategorilerden biri elektrikli araçlardır.
- II. C takımı, insansız hava araçları kategorisinde yarışmıştır.
- III. D takımı, iletişim teknolojileri kategorisinde yarışmıştır.

yargılarından hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

40.

Yukarıda verilen telefon, arızalı olduğu için bir tuşa basıldığında o tuştan bir sonrakine basılmış gibi algılıyor. Ancak Ayşe, bu durumu bilmediğinden aramak istediği numaranın tuşlarına basmış ve ekranda “# 634 3*9 *6 35” numarası çıkmıştır.

Ekranda çıkan numaradan hareketle Ayşe’nin aramak istediği numara için basması gereken tuşlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) * 412 187 85 13
- B) * 412 187 84 13
- C) * 410 187 85 13
- D) * 410 187 84 13

41. Gerçekleştirilmeye başlandığı 2018'den bu yana ziyaretçi rekorları kıran ve dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali olan TEKNOFEST; TC Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Türkiye Teknoloji Takımı Vakfının yürütücülüğünde, Türkiye'nin önde gelen teknoloji şirketleri, medya kuruluşları ve üniversitelerinin desteğiyle eylülün 24'ü ile 27'si arasında Gaziantep'de düzenlendi. Yüz binlerce genç mucidi bir araya getiren TEKNOFEST'te, TÜBİTAK bu yıl da birbirinden heyecanlı yarışmalar ve etkinliklerle festivaldeki yerini aldı.

Bu metinde aşağıdaki kurallardan hangisiyle ilgili bir yanlışlık yapılmamıştır?

- A) Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturma ve iş yeri adlarına gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz.
- B) Büyük harflerle yapılan kısaltmalarda nokta kullanılmaz ancak gelenekleşmiş olanlarda kullanılır.
- C) Dilimizde sert ünsüzle biten kelimeler sert ünsüzle başlayan ekler alır.
- D) Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.

42. Yaşam şeklimiz, vaktimizi değerlendirme biçimimiz ve yaşadığımız kentler gittikçe değişiyor. Bilgisayar, internet, akıllı telefon gibi teknolojik öğeler yaşamımızı yeniden şekillendirdi. Sağlıkla ilgili yeni gelişmelere imza atmak

I

(etkisini kalıcı duruma getirmek) konusunda bizi harekete geçiren (bir işin yapılmasına sebep olmak, kımıldatmak,

II

canlandırmak), bu yenilikler oldu. Böyle araçlar yapılabiliriyorsa mucize ilaçlar üretilebilmesinin de artık eli kulağında

III

(çok yakın bir zamanda olması beklenen) olmalı. Peki, sizce insanoğlu bu muhteşem yenilikler sayesinde hastalıkların hakkından gelebilecek (zor bir işi başarı ile sona erdirmek) mi?

IV

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı yay ayraç içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

43 ve 44. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

536 senesi, dünyada kış mevsiminin sona ermediği yıl olarak tarihe geçmiştir. O yıl gerçekleşen bazı volkanik patlamalardan sonra açığa çıkan kül bulutları atmosferi kaplamış, bazı bölgelerde yaz mevsiminde kar yağmıştır. Hava sıcaklıklarındaki düşüş nedeniyle o dönemde buğdaylar yetişmemiş, pek çok bölgede kıtlık yaşanmıştır. Doğu Roma İmparatorluğu nüfusunun neredeyse yarıya düşmesine neden olan veba salgınının bu kıtlıkla ilişkili olabileceği düşünülüyor. O dönemde olağan dışı olayların görüldüğüyle ilgili farklı bulgular da var. 1990'lı yıllarda ağaç halkalarına dayanarak yapılan araştırmalar 536-550 yıllarının dünyanın birçok yerinde normalden çok daha soğuk geçtiğini göstermekte; Grönland ve Antarktika'dan alınan buz örnekleri, iki büyük volkanik patlamaya işaret etmektedir. Ayrıca Procopius adlı bir tarihçinin eserinde bu konuyla ilgili çeşitli açıklamalar yer almaktadır.

43. Bu metinde sözü edilen volkanik patlamalarla ilgili,

- I. İnsanların ekonomik durumunu etkilemiştir.
- II. Küresel ölçekte iklim değişikliğine neden olmuştur.
- III. Bazı doğal afetlerin sonucunda oluşmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III

44. Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
- B) Örneklerle anlatım zenginleştirilmiştir.
- C) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
- D) Bir olasılıktan söz edilmiştir.

45. Bu sabah erkenden kalktı. Her zamanki gibi elini yüzünü yıkayıp saçlarını taradı. Güneş, yeni yeni gösteriyordu yüzünü. Pencereyi açıp derin bir nefes aldı. Güneşin doğuşuyla aydınlanan gökyüzünü ve ufku taradı uzun bir süre. Sonra bahçenin ayrıktan otları ve taşlarla dolu toprağına takıldı gözleri. Dışarı çıkarak kullanacağı malzemeleri hazırladı özenle. Bahçenin bir bölümünü dikkatlice belledi. Toprağı tırmıkla tarayıp taşları ve otları ayırdı.

Bu parçada "taramak" sözcüğü aşağıdaki anlamlarından hangisini karşılayacak şekilde kullanılmamıştır?

- A) Bir şeyin tellerini birbirinden ayırıp karışıklığını gidermek
- B) Kafasından geçirmek, belli belirsiz düşünmek
- C) Bir şeyin içindeki gereksiz maddeleri ayıklamak
- D) Dikkatle bakmak, süzmek

46. I. Amazon Ormanları; sera etkisi oluşturup, Dünya'yı ısıtan karbondioksidi atmosferden emerek havaya oksijen salması ve gezegenimizin soğumasına yardımcı olmasıyla bilinmektedir.
- II. Önemli bilimsel dergilerin birinde yayımlanan yeni bir araştırma Amazon Ormanları'nın bir bölümünün, emdiği karbondioksitten fazlasını atmosfere yaydığını gösteriyor.

II numaralı cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede ifade edilenlerle çelişen bir durumdan söz edilmektedir.
- B) I. cümlede değinilen düşüncenin bilimsel olarak kanıtlandığı belirtilmektedir.
- C) I. cümlede anlatılan durumun sebep olduğu bir olumsuzluktan bahsedilmektedir.
- D) I. cümlede vurgulanan durumu örneklendiren bir araştırmanın sonucu verilmektedir.

47. Aşağıdaki tabloda bazı bitkilerden en yüksek verimin alınabilmesi için onların hangi bitkilerden önce veya sonra ekilmesi gerektiğiyle ilgili bilgi verilmiştir.

ÖN BİTKİ	EKİMİ YAPILACAK BİTKİ	ART BİTKİ
Patates, havuç, karnabahar, lahanana	Ispanak 	Domates, patates, soğan, bamya
Soğan, patates, bezelye, salatalık	Lahana 	Domates, fasulye, turp, pırasa
Maydanoz, ıspanak, soğan, patates	Fasulye 	Lahana, biber, patlıcan, soğan
Domates, patates, soğan, ıspanak	Kavun 	Salatalık, lahanana, soğan, dereotu
Lahana, kereviz, bezelye, nohut	Domates 	Ispanak, havuç, fasulye, bakla
Kabak, nohut, fasulye, salatalık	Biber 	Pırasa, turp, sarımsak, bakla

Not: Ekimi yapılacak bitkiden önce ve sonra aynı toprağına ekilecek bitkiler, ön ve art bitki olarak isimlendirilmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ürünlerinden yüksek verim elde etmek isteyen biri, lahanadan önce salatalık, lahanayı topladıktan sonra ise pırasa ekimi yapabilir.
- B) Ispanak, kavun, fasulye ekiminden önce patates; bunlar toplandıktan sonra ise soğan ekilmesi verimi yükseltecektir.
- C) Domates ekimi yapacak birinin art bitki olarak ıspanağı, ön bitki olarak ise bezelyeyi tercih etmesi verimi artıracaktır.
- D) Biber ekecek biri; yüksek verim almak için ön bitki olarak kereviz, art bitki olarak bamya ve havuç tercih etmelidir.

48. 1970'li yıllarda bir deterjan markasının ürün müdürü, satışları artırmak için yeni bir pazarlama yöntemi geliştirdi. O yıllara kadar uygulanan yöntem, bütün deterjan paketlerinin içine hediye olarak bir çay kaşığının konulmasıydı. Ürün müdürünün geliştirdiği yeni yöntemde ise her pakete basit, ucuz ama ihtiyacı karşılayan bir hediye konulacak ve bu hediyeler birbirinden farklı olacaktı. Çamaşır mandalı, saç tokası, anahtarlık gibi hediyeler hazırlandı ve kapalı paketlere birer tane konuldu. Paketlerin üzerine "Her pakette bir hediye, bizde boş yok!" yazıldı. Bunun üzerine müşteriler paketlerin içinden çıkacak ürünü öğrenmek istedikleri için deterjana büyük ilgi gösterdi ve satışlar kısa sürede on kat arttı.

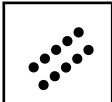
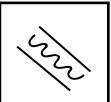
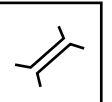
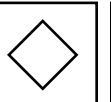
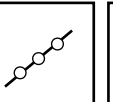
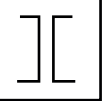
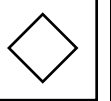
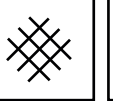
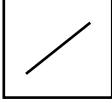
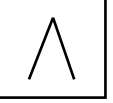
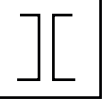
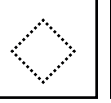
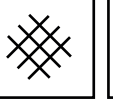
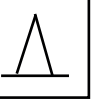
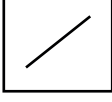
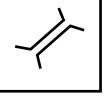
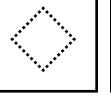
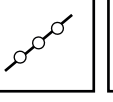
Bu metne göre söz konusu kampanyanın başarılı olmasının asıl nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kampanyanın kısa ve öz bir cümleyle duyurulması
B) Hediyelerin toplumun her kesimine hitap etmesi
C) Üründen çıkacak hediye merak edilmesi
D) Tüm paketlere hediye konulması
49. Oryantiring, harita yardımı ile yön bulmayı içeren bir spordur. Sporcular yarışma bölgesinin haritasında sembollerle belirtilmiş hedeflere sırasıyla ve en kısa sürede ulaşmaya çalışır. Aşağıda oryantiring haritasında bulunan bazı semboller verilmiştir.

	Yağmur Suyu Yarığı		Nehir		Yol
	Boyun		Hendeke		Orman Yolu
	Karıncanın Yuvası		Dar Bataklık		Köprü
	Kaya		Su Tankı		Beton Duvar
	Geçit		Açık Alan		Çit
	Küçük Çukur		Yarı Açık Alan		Geçiş Noktası
	Anıt		Sık Çalılık		Boru Hattı
	Ağaçlık		Çit Çalılık		Bina Geçişi

Bir oryantiring yarışmasının talimatlarına göre yarışmacı, orman yolunu takip ederek hendeği geçecek ve karşılaşacağı küçük çukurlara dikkat ederek geçide ulaşacaktır. Geçidin sonunda karşılarına çıkacak açık alanda sık çalılıkların bulunduğu yöne doğru ilerleyip anıta giderek yarışmayı tamamlayacaktır.

Buna göre talimatları doğru şekilde yerine getiren yarışmacı, haritasında sırasıyla aşağıdaki sembollerin hangilerini takip etmiştir?

- A)
- B)
- C)
- D)

- 50.
- Karasal tuzlu sulardan lityum elde edilirken önce, havuzlarda biriktirilen tuzlu suyun açık havada güneş enerjisi ile kendi kendine buharlaşması beklenir. Daha sonra çökeltideki lityum karbonat ayrılır. Ancak tuzlu suyun içinde yüksek oranda magnezyum bulunması ayırıştırma sürecinin verimini düşürür ve maliyeti artırır. Bu nedenle karasal tuzlu sulardan lityum çıkarılması için magnezyum/lityum oranının en çok 6/1 olması gerekir.
 - Türkiye'nin farklı bölgelerinde lityum kaynakları bulunuyor. Ancak bunlar ekonomik değeri olan kaynaklar değil. Örneğin Tuz Gölü'nde bir litre tuzlu suda 325 miligram lityum bulunuyor fakat yüksek oranda magnezyum içermesi nedeniyle Tuz Gölü'nden lityum elde edilmesi hayli güç.
 - Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Eti Maden) bor madeninin işlendiği fabrikalarda ortaya çıkan sıvı atıklardan geri dönüşüm yöntemiyle lityum elde edilmesi için bir teknik geliştirdi. Eti Maden tarafından geliştirilen lityum karbonat üretim tekniğiyle sıvı atığın yaklaşık %90'ı geri dönüştürülüyor. Bu sayede atık miktarında ciddi bir azalma da sağlanıyor.

Aşağıdaki sorulardan hangisi bu parçalardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Lityum hangi alanlarda kullanılır?
- B) Lityum nasıl elde edilir?
- C) Hangi sıvı atıklardan lityum üretilebilir?
- D) Türkiye'de lityum var mıdır?

51. Stres, vücudun her türlü uyarana yanıt verme yoludur. Beyin, tehlike altında olduğunu hissettiğinde vücudu harekete geçiren stres hormonu salgılar. Bu hormonun etkisiyle kalp atışları hızlanır, kan basıncı yükselir ve duyular keskinleşir. Böylece odaklanma hızı ve dayanıklılık artar. "Savaş ya da kaç" tepkisi olarak bilinen bu durum, vücudu korumanın yoludur. Ancak stres hormonunun salgılanması olumlu bir durum gibi görünse de bunun süreklilik arz etmesi vücuda zarar verir. Gözümüze güneş geldiği için kaşlarımızı çattığımızda bile beynimizin üzgün olduğumuzu sanarak stres hormonu salgıladığını düşünürsek stresi kontrol etmenin ruh ve beden sağlığımız için ne kadar önemli olduğunu anlayabiliriz.

Bu metinden "stres hormonu" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Stres dışındaki durumlarda da salgılanabilmektedir.
- B) Vücuda faydası ve zararı, salgılanma sıklığına göre değişmektedir.
- C) Vücudun, tehlikelere karşı kendisini savunması için salgılanır.
- D) Stres gerektirmeyen durumlarda salgılanması vücut için faydalıdır.

52. Aşağıda aralık ayının takvimi ve bir tiyatrodaki bu ayın bazı günlerinde sahnelenecek oyunlar verilmiştir.

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pa
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

8 Aralık – Cimri

11 Aralık – Ben Anadolu

14 Aralık – Köşebaşı

18 Aralık – Cimri

22 Aralık – Hamlet

26 Aralık – Köşebaşı

Bu oyunlara giden Ayşe, Burak, Cengiz, Defne, Erdem ve Ferda adlı kişilerle ilgili bilinenler şunlardır:

- Her bir kişi, farklı tarihteki bir oyuna gitmiştir.
- Ayşe ve Burak aynı oyuna gitmiştir.
- Defne; Erdem ile aynı hafta, Ferda'dan ise bir önceki hafta tiyatroya gitmiştir.

Buna göre aşağıdaki kişilerden hangilerinin gittiği oyun ve tarihi kesin olarak bilinir?

- A) Ayşe - Defne B) Burak - Erdem C) Defne - Burak D) Cengiz - Ferda

53. Su, bireylerin en temel gereksinimi olması ve başlıca ekonomik faaliyetlerde kullanılması nedeniyle insanlık için vazgeçilmez bir kaynaktır. Bu sebeple 1993 yılında Birleşmiş Milletler, 22 Mart'ı "Dünya Su Günü" ilan etmiştir. Bugünün amacı, tatlı su kaynaklarının önemine dikkat çekmek ve küresel su kriziyle mücadele etmektir.

Her yıl farklı bir temanın ele alındığı günün 2021 yılındaki teması "Suyun Değeri" olarak belirlenmiştir.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

54. Özne, yüklemde bildirilen yargıyı gerçekleştiren veya o durumda bulunan ögedir. Yükleme sorulan "ne, kim" soruları cümlede özneyi buldurur.

Bu açıklamadan hareketle,

(I) İnsanoğlu yaklaşık 10 bin yıl önce yerleşik hayata geçmeye başladı. (II) Tarımsal üretim faaliyetleri bunun en önemli sebebiydi. (III) İklim koşullarının aşırı değişiklik göstermemesi insanların tarım yapabilmesini kolaylaştırıyordu. (IV) Düzenli tarımsal üretim sayesinde insan nüfusu bugünkü seviyesine ulaştı.

metninde numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili bölüm özne değildir?

- A) I B) II C) III D) IV